

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreten Öğretmenlerin Avrupa Ortak Başvuru Metni Hakkındaki Düşünceleri¹

Burak SÖZER²

Prof. Dr. Hülya PİLANCI³

Öz

Hedef dile ait temel becerilerin öğretiminde yararlanılan Avrupa Ortak Başvuru Metni, dünya genelinde dil yeterliliğinin tanımlanmasında sıklıkla kullanılmaktadır. Yabancı veya ikinci dil olarak Türkçe öğretiminde görevli öğretmenlerin bu metin hakkında bilgi sahibi olması ve metinden gerekli durumlarda yararlanması önemlidir. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğreten ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenler ile yapılan yarı yapılandırılmış anket çalışmasında elde edilen veriler ışığında, öğretmenlerin Çerçeve Metin hakkındaki düşüncelerin tespit edilmesidir. Araştırmaya toplam 268 öğretmen katılmıştır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile desenlenmiştir. Araştırmada toplanan verilerin, araştırma problemine ilişkin olarak hangi sonuçları ortaya koyduğunu belirlemek amacıyla nitel veri analizi türlerinden “betimleme” kullanılmıştır. Verilere bakıldığında öğretmenlerin Çerçeve Metin hakkındaki bilgilerinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni.*

---

¹Bu çalışma, İstanbul Aydın Üniversitesi II. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

²Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, buraksozer@anadolu.edu.tr ORCID: 0000-0002-1313-4900.

³Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, hpilanci@anadolu.edu.tr ORCID: 0000-0002-0276-4480.

Geliş tarihi: 29.11.2020 - Kabul tarihi: 18.02.2021

Kaynak Gösterme: Sözer, B. ve Pilancı, H. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenlerin Avrupa dilleri öğretimi ortak başvuru metni hakkındaki düşünceleri. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(1), 85-102.

DOI: 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v06i1004

The Opinions of Teachers Who Teach Turkish as a Foreign Language on the Common European Framework of Reference for Languages

Abstract

CEFR, which is used in the teaching of basic skills of the target language, is frequently used in defining language proficiency worldwide. It is important that teachers who are working in teaching Turkish as a foreign or second language must have knowledge about this text and make use of the text when necessary. The aim of this study is to determine teacher's opinions about CEFR in the light of the data obtained from the semi-structured questionnaire conducted with teachers who teach Turkish as a foreign language and work in schools affiliated to the Ministry of National Education. A total of 268 teachers participated in the study. The study was designed with a case study from qualitative research methods. In order to determine the results of the data collected in the study regarding the research problem, the "descriptive method", one of the qualitative data analysis types, was used. Considering the data, it was determined that the teachers' knowledge about the CEFR was not sufficient.

Keywords: *Teaching Turkish as a Foreign Language, CEFR*

Giriş

Avrupa Konseyine üye 47 ülkenin dil öğretim programları ve yönergelerine temel oluşturmak ve yabancı dil öğretiminde ortak standart ölçütler geliştirmek için hazırlanan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı; yabancı dil öğretiminde müfredat ve izlenim gelişimi, ders kitabı yazımı, öğretmen yetiştirme ve değerlendirme, dil yeterlikleri, ölçme ve değerlendirme açısından başvurulan önemli bir referans kaynağıdır. Bu kapsamda belirlenen program çerçevesinde yabancı dil öğrenenlerin dil düzeylerine göre etkinliklerde bulunabilmeleri için hedef dilde gerekli olan bilgi ve yeterliklerin neler olduğu, öğrenenlerin neler yapmaları ve öğrenmeleri gerektiği konusunda öneriler bulunmaktadır. Programın temel amaçları genel olarak öğrenen özerkliği, kendini değerlendirme ve kültürel çeşitlilik olarak belirlenebilmektedir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nda ortak öneri düzeyleri yabancı bir dili öğrenenler için gerekli öğrenim alanını uygun bir şekilde

belirlemek üzere altı düzey olarak sınıflandırılmıştır. Bu altı düzey A, B ve C şeklindedir. Bu kapsamda A1; giriş /keşif *breakthrough* düzeyini, A2; ara/temel gereksinim düzeyini *waystage*, B1; eşik *threshold*, B2; ileri düzeyi *vantage*, C1; özerk *effective operational proficiency*, C2 ise ustalık düzeyini *mastery* göstermektedir. Bu düzeyler sayesinde yabancı bir dili öğrenenlerin gelişiminin belirlenmesi, yönlendirilmesi, takip edilmesi, becerilerin tanımlanması ve öğretim sürecinin aşamalarıyla öğreticilere ve öğretim programları hazırlayıcılarına yol gösterilmesi sağlanmaktadır.

Çerçeve Metin’de öğrenen merkezli ve eylem odaklı bir yaklaşım benimsenmiş ve dil ile iletişim ortak çalışmanın unsurları olarak görülmüştür. Bu nedenle dil kullanımı ve öğrenimi aşamasında kapsamlı ve tutarlı bir anlayışla hareket edilerek dilsel eylemler, geniş bir sosyal yapının parçası kabul edilmiştir. Eylem odaklı yaklaşım, öğrenenlerin bilişsel ve duygusal imkânlar ve amaçlar olmak üzere sosyal ortamda kullandıkları bütün yetenek ve araçları kapsamaktadır (CEFR, 2020). Ayrıca programın gereklilik nedenleri arasında; dil öğretiminin hedefler, değerlendirmeler, sertifikalandırmalar bakımından şeffaf ve tutarlı olmasına vurgu yapılmaktadır.

Avrupa Konseyine üye olan ülkeler, yabancı dil öğretiminde ve kendi dillerinin diğer ülke vatandaşlarına öğretiminde, dilin işlevsel niteliğini ön plana çıkarmaktadır. Çerçeve Metin’e göre hazırlanan programlar, öğretilen dilin işlevsel olması temeline oturtulmuştur. Program, bu şekilde öğrenenlere bildirişimsel etkinliklerde bulunabilmeleri için gerekli olan yeterlikleri sağlayıp onları hedef dili kullanmaya hazırlamaktadır (Crahay, 2019:15). Çerçeve Metin doğrultusunda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Türkiye, 1949 yılında Avrupa Konseyinde “kurucu üye” olarak yer almakta ve Avrupa ülkelerinde kullanılan yabancı dil öğretim program ve uygulamalarını benimsemiştir.

Çerçeve Metin, ilk olarak 2001 yılında yayımlandıktan sonra zaman içerisinde değişen ve gelişen teknoloji ve sosyal iletişim gerekliliklerini de göz önüne alarak güncellenmiş ve yeni eklemeleri duyurmuştur. Özellikle “Yeterlikler” düzeyinde iletişimsel dil yetisi bölümündeki dilsel ve edimbilimsel yeterliklerin tanımlayıcı ölçekleri güncellenmiş ve dilsel yeterliklere sesbilim eklenerek tanımlayıcı ölçekleri belirlenmiştir. Çok

dillilik ve çok kültürlülük yetisi bölümündeki çok kültürlülük ve çok dilli anlama ve dağarcık yeterlikleri için tanımlayıcı ölçekler eklenmiştir. Genel olarak bakıldığında Çerçeve Metin, özetle aşağıda belirtilen hususlara temel oluşturmaktadır (CEFR, 2020):

1. Dil öğretimi için programlar ve başvuru kaynakları geliştirmek, sınav ve ders kitapları hazırlamada ortak başvuru kaynağı olarak yararlanmak,
2. Eğitim yöneticileri, program geliştirme uzmanları, öğretmenler, öğretmen eğitimcileri, sınav hazırlama kurulları arasında eşgüdümü sağlamak,
3. Öğretim programının uygulanabilirliğini artırmak için dil öğretiminde amaç, içerik ve yöntemleri ortak bir zeminde kavramsallaştırmak,
4. Dil yeterliklerinin tanımlanmasını sağlayan nesnel ölçütleri oluşturmak, çeşitli bağlamlarda verilen dil yeterlik belgelerinin tanınırlığını sağlayarak uluslararası hareketliliği desteklemektir.

Çerçeve Metin Hakkındaki Genel Eleştiriler

2001 yılından itibaren kullanımda olan Çerçeve Metin, gelişen teknolojik araçlar ve duyulan yeni ihtiyaçlar nedeniyle geliştirilmekle birlikte bu süreçte birtakım eleştirilerin de odağı hâline gelmiştir. Figueras'a göre (2012:480), Çerçeve Metin'deki eylem odaklı yaklaşım; pedagojiyi ve değerlendirmeyi birbirine bağlı kılmakta, gözlenebilir davranış ve tanımlanabilir başarı hedeflerini her koşulda gerekli kılmaktadır. İçerik bağlamında Çerçeve Metin'de ortaya çıkan zorluklar, değerlendirme için düzey tanımlayıcılarının giderek daha fazla uygulamaya koyduğu kapsamlılık ve kullanılabilirlik algılarından kaynaklanmaktadır.

Çerçeve Metin'in yeterlilik tanımlarının her zaman olumlu olduğunu öğrencinin yapamayacağı noktalara asla atıfta bulunmadığını ifade eden Little (2007:648), ayrıca Avrupa'nın ulusal eğitim sistemleri tarafından yönetilen sınavlarında Çerçeve Metin kriterlerinin dikkate alınmadığını ve örneğin İngilizce B1 ve Almanca B1 düzeyindeki sınavların birbirinden çok farklı olduğunu vurgulayarak Çerçeve Metin'in resmî müfredat ve yönergelerini etkilemek için daha aktif olması gerektiğini belirtmiştir. Çerçeve Metin'in ortak bir üst dil oluşturmayı amaçladığını belirten North (2007:658), hedefler ve değerlendirmelerle ilgili olarak uygulayıcıların özellikle pratik dil öğrenme ihtiyaçlarını analiz etme, hedef belirleme ve

ilerlemeyi izleme ile ilgili mevcut uygulamalar üzerinde düşünmeye teşvik edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Çerçeve Metin'in amacının uygulayıcılara, kullanıcıların izlemesi gereken hedefleri ya da uygulamaları gereken yöntemleri belirleme açısından ne yapacaklarını söylemenin olmadığını söyleyen North (2000:98), bunun yerine amacın uygulayıcıların gelecekte de daha yüksek kaliteyi sağlamak için istenen etkiyi yaratacak bir düşünme döneminden geçmelerini sağlayarak dillerin öğretilme ve değerlendirilme şekilleri hakkında sorular sormak olduğunu belirtmiştir.

Little (2005:325), Çerçeve Metin ile ilgili şu eleştirilerde bulunmuştur:

Avrupa Dil Portfolyosu içerisindeki öz değerlendirme araçları, dil kullanımının nitel yönlerine odaklanır (dil bilgisi doğruluğu, ses bilimsel kontrol, toplum dilbilimsel uygunluk). Bunlar öz değerlendirme kapsamında kolayca uygulanabilir mi?

Bir seviyeye ulaşmak için kaç tanımlayıcının bir seviyeyi tanımladığına veya kaç tane iletişimsel görevin gerçekleştirilebileceğine dair bir tanım / rehber yoktur.

Tanımlayıcıların yalnızca bir veya ikisinde performans temelinde belirli seviyeye ulaştıklarını gösteren içerikler bulunmaktadır ve bunlar yanıltıcı ibareler içermektedir.

Alderson (2007:660), ise yapılan yabancı dil değerlendirmelerinin CEFR ile bağlantısı hakkında şu soruları yöneltmektedir: Kurumlarda yapılan testleri ve sınavları Çerçeve Metin ile ilişkilendirmek için izlenen sürecin kalitesine ilişkin ne tür kanıtlar bulunmaktadır?

Kılavuz ve referans ekinde önerilen prosedürler doğru bir şekilde uygulanıyor mu?

Kur geçme sürecini değerlendiren kurum ve kişiler kimlerdir? Veriler şeffaf bir şekilde izlenebiliyor mu?

Urkun'a göre (2008) Çerçeve Metin, uygun bir şekilde kullanıldığında, öğrenme hedefleri ve düzeyleri hakkında konuşmak için ortak bir iletişim

aracı sağlama, derinlemesine düşünmeyi teşvik etme, uygulama paylaşımı, öğrenmede şeffaflık, öğretme ve değerlendirmenin yanı sıra öğrenci özerkliğini, yaşam boyu öğrenme ve çok dillilik ile öz değerlendirmeyi teşvik etme potansiyeline sahiptir. Belirtilen noktalarda Çerçeve Metin'in kötüye kullanılması veya yanlış yorumlanması ile ilgili bazı sorunları çözmek için ders kitaplarını, dil yeterlilik sınavlarını ve dil vatandaşlığı sınavlarını ilişkilendirirken yapılan iddiaların daha sistematik bir şekilde izlenmesi gerekmektedir. Bu şekilde Çerçeve Metin'e göre standartlar korunabilir ve olası herhangi bir ön yargı önlenir.

Çerçeve Metin'den en iyi şekilde yararlanabilmek için yerel bağlamları da dikkate alan gerçekçi bir yaklaşıma sahip olmak gerekmektedir. Kurumların, istenen sonuçları elde etmek ve Çerçeve Metin'in doğru yorumlanmasını ve uygulanmasını sağlamak için önemli bir yatırım yapmaları gerekeceği gerçeğine hazır olmaları gerekir. Yabancı Dil Öğretimi alanında Çerçeve Metin'i geliştirme çabaları sürerken diğer taraftan da Çerçeve Metin ile ilgili eleştiriler de yapılmaktadır. Türkiye'de ise Çerçeve Metin, bilimsel çalışmalarda sıklıkla anılmakla birlikte Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin uygulamalarına yansımaları noktasında yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu çalışmada Türkçeyi yabancı dil/ikinci dil olarak öğreten öğretmenlerin Çerçeve Metin ile ilişkisi ele alınmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğreten ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni (Çerçeve Metin - CEFR) hakkındaki düşünce ve bilgilerini belirlemektir. Çalışma, 2019 yılında düzenlenen "Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Türkçenin İkinci / Yabancı Dil Olarak Öğretilmesine Yönelik Öğretmen Kapasitesinin Güçlendirilmesi Eğitici Eğitimi Kursu"na katılan 268 öğretmen ile yarı yapılandırılmış anket çalışması veri toplama aracı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Yöntem

Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile desenlenmiştir. Durum çalışması, bir olayın, ortamın, programın, sosyal grubun veya birbirine bağlı sistemlerin detaylı bir şekilde incelendiği, güncel bir olguyu kendi içeriğinde ele alan, olgu ve içerik arasındaki sınırların belirgin hatlarla ayırılmadığı ve çeşitli kanıt veya veri kaynağının bulunduğu

durumlarda kullanılan ampirik nitel araştırma yaklaşımıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018:75). Bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak, bir olaya ilişkin açıklamaları geliştirmek ve bir olayı değerlendirmek amacıyla kullanılmaktadır (Büyüköztürk vd., 2016:96). Yin'e (2018:120) göre durum çalışması, birden fazla veri kaynağının olduğu durumlarda güncel bir olguyu kendi gerçekliği ve bütünü içinde araştıran ve üzerinde çalışan, elde edilen verilerle bir olayı değerlendiren bir araştırma stratejisidir.

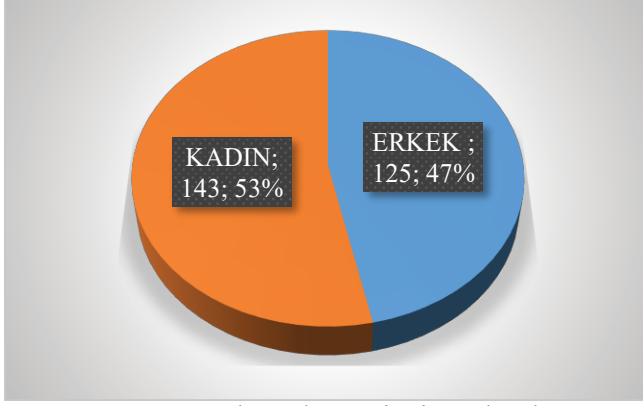
Çalışma grubunun Çerçeve Metin hakkındaki bilgilerine ilişkin verileri değerlendirmek amacıyla nitel veri analizi türlerinden “betimleme” kullanılmıştır. Bu tür, var olan bir durumu var olduğu şekliyle nesnel bir bakış açısıyla tanımlamayı amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Bu aşamada araştırmacı, topladığı verileri kapsamlı bir biçimde tanımlar ve araştırmaya katılan bireylerin görüşlerine yer verir (Yıldırım ve Şimşek, 2018:79).

Veri Toplama Aracı

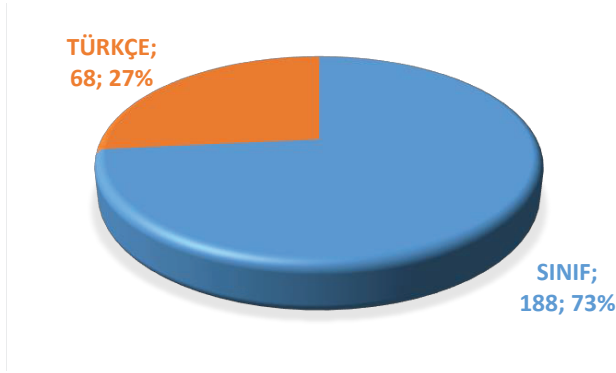
Veri toplama aracı olarak kullanılan yarı yapılandırılmış anket 14 sorudan oluşmaktadır. Bu çalışmada, yalnızca Çerçeve Metin kullanımı ile ilgili sorular ve bu sorulara yanıt veren katılımcıların cevapları değerlendirmeye alınmıştır.

Çalışma Grubu

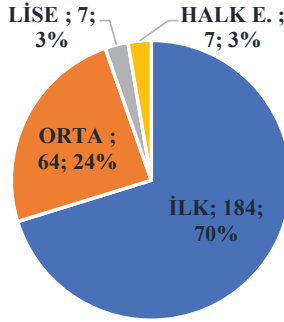
Araştırmaya toplam 268 öğretmen katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 37,66 olup cinsiyet dağılımı şekil 1’de gösterilmiştir. İlgili soruya yanıt veren 256 veren öğretmenin branş dağılımlarına bakıldığında çoğunluğun sınıf öğretmeni olduğu görülmektedir (Şekil 2). 262 katılımcının görev yaptığı kademelere göre dağılımı şekil 3’tedir. Katılımcıların tamamının yanıtladığı “Yabancı dil/ikinci dil öğretimi alanında deneyiminiz var mı?” sorusunun cevap dağılımı şekil 4’te gösterilmiştir.

Şekil 1. Katılımcıların cinsiyet dağılımı

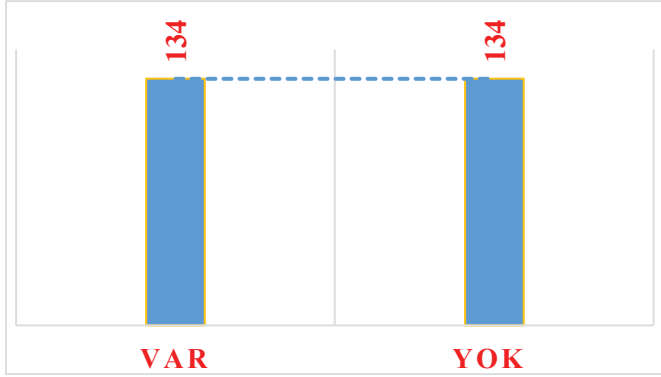

Şekil 2. Katılımcıların branş dağılımı

Şekil 3. Katılımcıların görev yaptığı kademeler

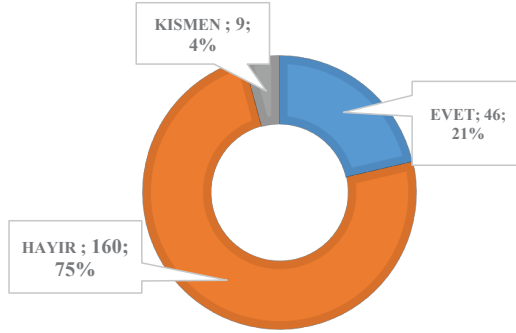

Şekil 4. Katılımcıların yabancı dil / ikinci öğretimi alanındaki deneyimi

Bulgu ve Yorumlar

Çalışma verilerine bakıldığında “Derslerinizde Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninden yararlanıyor musunuz?” sorusuna 215 öğretmen yanıt vermiştir. Katılımcıların yüzde 75’lik kısmı “Hayır” yanıtını vermiştir. Öğretmenlerin, Çerçeve Metin’den yararlanmadan Türkçe öğrettikleri görülmektedir (Şekil 5).

Şekil 5. Katılımcıların derslerinde Çerçeve Metin’den yararlanma verisi

Çerçeve Metin (CEFR) Hakkındaki Öğretmen Görüşlerinden Örnekler
Katılımcıların Çerçeve Metin hakkındaki görüşleri şu şekildedir: (İfadeler değişiklik yapılmadan aktarılmıştır)

- “Yararlanmıyordum, artık yararlanacağım.”

- “Bu kursta CEFR metninden faydalanabileceğimi öğrendim”
- “Yararlanmadım bundan sonra yararlanacağım. Aslında benzer uygulamaları zaten kullandığımızı fark ettim.”
- “Bu eğitimden sonra özellikle ön plana aldım.”
- “Bu metnin varlığını bu eğitimde öğrendim.”
- “Hiç yararlanmadım ama bundan sonra kesinlikle kullanacağım.”
- “Yeni öğrendim, benzerlerini kullandığım oldu.”
- “Kitaplar elimize geçtikten sonra kullanacağım.”
- “Millî Eğitimin dağıttığı kitapları kullanıyoruz.”
- “Evet ama ilkokulda bizi sınırlıyor.”
- “Seviyelerin kazanımları için kullanıyorum.”
- “Eğer yabancı öğrencim olursa yararlanırım.”
- “Yaşam becerileri kısmı konusunu önemsiyorum.”
- “Evet. Bütün kitapların hazırlanmasında referans belgesidir.”
- “Eğitim verilirken kullandım.”

Sonuç

Çerçeve Metin, öğretmenler için tek başına bir program niteliğinde değildir. Metnin amacı; öğretmenlere, ders kitabı ve yazarlarına farklı dilleri tutarlı ve evrensel ölçütlere göre aynı standartlarla öğretme sürecinde rehberlik sağlamaktır. Metnin öğretmenlerden beklentisi, programı belirli bir dile veya kültüre sınırlar çizmek amacıyla kullanım değil çok amaçlı, esnek, dinamik, açık, anlaşılır ve dogmatik olmayan bir yapı içerisinde dil öğretimini sağlamaktır (CEFR, 2020). Dolayısıyla öğretmenlerin metni kullanırken, bir üst ve kusursuz bir dil yaratma amacıyla değil farklı kültürlerden gelen öğrenenlerin dilsel iletişim becerilerini en üst düzeye çıkarma bilinciyle

hareket etmesi ve özellikle iletişimsel ve sosyal bağlamdaki ihtiyaçlarını karşılamayı hedeflemesi gerekmektedir.

Araştırmada yer alan 268 katılımcının 215'i "Derslerinizde Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninden (CEFR) Yararlanıyor Musunuz?" sorusunu yanıtlamıştır. Katılımcıların %75'i (n=160) Çerçeve Metni kullanmadığını veya bilmediğini ifade etmiştir. %21'i (n=46) Çerçeve Metin hakkında bilgi sahibidir ve bu metni kullanmaktadır. %4 (n=9) katılımcı ise "Kısmen" yanıtını vermiştir.

Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin çoğunluğu yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde yararlanması gereken Çerçeve Metin hakkında bilgi sahibi değildir. Dil öğretiminin evrensel bir çerçeveye oturtulması için öğrenme çıktılarının tespit edilerek yabancı öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerinin takip edilmesi ve Çerçeve Metin hakkında bilgi sahibi olunması gerekmektedir. Bunun için 2015'te Ankara Üniversitesi TÖMER, 2016'da ve 2017'de Millî Eğitim Bakanlığı, 2019'da Maarif Vakfı tarafından hazırlanan ve MEB Talim Terbiye Kurulu onayı alarak yasallaşan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı, içerikleri ve amaçlarıyla birlikte öğretmenlere tanıtılmalı ve eğitici eğitiminde kullanılmalıdır.

Çerçeve Metin'de üretimsel (konuşma ve yazma) ve alımlama (dinleme ve okuma) dil faaliyetleri ortak yetenek düzeylerine göre şekillendirilmiştir. Öğretmenler, dil öğretiminde üretimsel ve alımlama dil faaliyetleri kapsamında çeşitli etkinlikler tasarlayabilmelidir. Ayrıca yeterlik değerlendirmesi, nesnel değerlendirme, öz değerlendirme, performans değerlendirmesi, bilgi değerlendirmesi gibi Çerçeve Metin kapsamında sunulan değerlendirme türleri, dil öğretim sürecinde öğretmenlerin yararlanabileceği içeriklerdir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi içerisinde Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Başvuru Metni bu amaçlara ulaşmak için bir rehber niteliğindedir. Öğretmenlerin ders öncesinde hazırlayabilecekleri sınıf içi görev ve etkinliklerin yanı sıra öğrencilerin gelişim sürecindeki öğrenme sorunları ve bireysel öğrenme becerilerinin analiz edilmesinde Çerçeve Metin'den yararlanması mümkündür. Bu nedenle öğretmenler için kültürel ve sosyal değerleri yansıtan içerikleri ve iletişimsel boyutu dikkate alarak Çerçeve Program'a dayalı öğretim programlarının uygulanabilirliği sağlanmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yabancı

dil olarak Türkçe öğretimi programları, hizmet içi eğitim içeriklerine dahil edilmelidir. Çerçeve Metin hakkında, üniversitelerin Türkçe öğretim merkezlerinden ve Yunus Emre Enstitüsü'nden de destek alarak öğretmenler bilgilendirilmeli ve Türkçenin evrensel kriterlere uygun bir şekilde öğretilmesi sağlanmalıdır.

Çıkar Çatışması ve Etik Bildirimi

Çalışmada çıkar çatışmasına yol açacak herhangi bir husus bulunmadığını ve araştırmanın tüm süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu beyan ederim.

Kaynakça

- [1] Alderson, Charles J. (2007). “The CEFR and the need for more research.” *The Modern Language Journal* (91). P.659-663.
- [2] Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- [3] Council of Europe (2020), *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- [4] Crahay, R.S. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi a1 düzeyinde kullanılmak üzere Türkçe konuşurların kullandıkları sözcük ve ifadelerin derlenerek bildirişim konuları altında sınıflandırılması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara:
- [5] Figueras, N. (2012). “The Impact of CEFR.” *ELT Journal*, 66(4), 477-485.
- [6] Little, D. (2005). the common european framework and the european language portfolio: involving learners and their judgements in the assessment process. *Language Testing*, 22, 321–336.
- [7] Little, D. (2007). The common european framework of reference for languages: perspectives on the making of supranational language education policy. *The Modern Language Journal* (91), 645-652.
- [8] Mirici, İ. H. (2015). “Yabancı dil öğretmeni yetiştirmede Avrupa politikaları ve uygulamalar.” *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(4): 42-51.
- [9] North, B. (2000). *The development of a common framework scale of language proficiency*. New York: Peter Lang.
- [10] North, B. (2007). “The CEFR illustrative descriptor scales. *The Modern Language Journal*, 91, 656-659.

[11] Tüm, G. (2013). The common european framework of reference and turkish language. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 6(2), 917-934.

[12] Urkun, Z. (2008). “Re-evaluating the CEFR: an attempt, In The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): Benefits and Limitations.” *IATEFL TEA SIG Croatia Conference Proceedings*, pp. 10-14, Canterbury.

[13] Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

[14] Yin, Robert K. (2018). *Case study research and applications: design and methods*. (6th Ed.) Sage Publishing.

Extended Abstract

CEFR is a set of criteria prepared by the Council of Europe Languages Unit within the scope of the implementation of multilingualism and aiming to standardize language teaching. This tool, which is used in the teaching of four basic skills of a foreign or second language, is frequently used in defining language proficiency worldwide. Particularly, teachers who teach foreign languages, these texts used in the assessment of learning outcomes, from the 2000s are also used in language teaching programs in Turkey. It is important that teachers who are working in teaching Turkish as a foreign or second language must have knowledge about this text and make use of the text when necessary.

Turkey has recently increased the number of foreign students, and when viewed in terms of political and economic reasons to the population settled in Turkey, teaching Turkish as a foreign or a second language within an education program that has certain criteria has become a necessity. One of the biggest duties in making Turkish a science, culture and world language falls to Turkish teachers. In this process, teachers need to know the globally accepted criteria in language teaching and determine a curriculum accordingly. In addition, identifying and highlighting the deficiencies of the CEFR will contribute to future studies.

In this study, teacher's opinions about CEFR were evaluated in consideration of the data obtained from the semi-structured questionnaire conducted with teachers who teach Turkish as a foreign language and work in schools affiliated to the Ministry of National Education. A total of 268 teachers participated in the study. The study was designed with a case study from qualitative research methods. In order to determine the results of the data collected in the study regarding the research problem, the "descriptive method", one of the qualitative data analysis types, was used. Considering the data, it was determined that the teachers' knowledge about the CEFR was not sufficient.

CEFR, first published in 2001, has been updated and announced new additions, taking into account the changing and developing technology and social communication requirements over time. The descriptive scales of the linguistic and pragmatic competences in the communicative language

competence section, especially at the level of “Competencies”, were updated and descriptive scales were determined by adding phonology to linguistic competencies. Descriptive scales were added for multiculturalism and multilingual comprehension and vocabulary competencies in the section on multilingualism and multicultural competence. In general, CEFR forms the basis for the following issues (CEFR, 2020).

1. To develop programs and reference sources for language teaching, to use them as a common reference source in preparing exams and textbooks.
2. To provide coordination among education administrators, curriculum development experts, teachers, teacher trainers, and exam preparation boards.
3. To conceptualize the purpose, content and methods in language teaching on a common ground in order to increase the applicability of the curriculum.
4. Establishing objective criteria that enable the definition of language competencies, and supporting international mobility by ensuring the recognition of language competence certificates given in various contexts.

The aim of this study is to determine the thoughts and knowledge of the teachers who teach Turkish as a foreign language and work in schools affiliated to the Ministry of National Education about the CEFR.

The semi-structured questionnaire used as data collection tool consists of 14 questions. In this study, only the questions about using the CEFR and the answers of the participants who answered these questions were evaluated.

A total of 268 teachers participated in the study. The average age of the participants is 37.66. 53 percent of the participants are female (n = 143) and 47 percent are male (n = 125). 27 percent of the teachers are Turkish (n = 68) and 73 percent (n = 188) are elementary school teachers. 184 teachers work at primary school, 64 teachers work at secondary school, 7 teachers work at high school levels. 7 teachers work in the public education center. 50% of the participants (n = 134) have foreign language / second language teaching experience. 75 percent of the participants (n = 160) do not use the CEFR in their lessons. Only 21 percent (n = 46) used the CEFR in their

lessons. 9 teachers partially benefit from the CEFR.

Some of the participants' views on the CEFR are as follows:

“I was not benefiting, now I will.”

“I learned that I can benefit from the CEFR text in this course”

“I did not take advantage, I will benefit from now on. Actually, I realized that we are already using similar applications. “

“After this training, I especially came to the fore.”

“I learned the existence of this text in this training.”

“I have never used it, but I will definitely use it from now on.”

“I just learned, I have used similar ones.”

“I will use the books after we receive them.”

According to the results, most of the teachers in the study group do not have information about the CEFR that should be used in the teaching of Turkish as a foreign language. In order to place language teaching in a universal framework, it is necessary to determine the learning outcomes, to follow the Turkish learning processes of foreign students and to have information about the CEFR. For this reason, the applicability of the teaching programs based on the CEFR Program should be ensured, taking into account the contents reflecting the cultural and social values and the communicative dimension for teachers. Teaching Turkish as a foreign language by the Ministry of National Education should be included in the content of inservice training. Teachers should be informed about the CEFR by getting support from Turkish teaching centers of universities and Yunus Emre Institute and it should be ensured that Turkish is taught in accordance with universal criteria.